

UITVOERINGSPLAN “ZICHT OP THUIS”

REGIO MAASTRICHT-HEUVELLAND

2024

- 0.1 Werkgroep UP2023-2024
- 0.2 Projectgroep BT2023-2024
- 0.3 Werkgroep UP2023-2024
- 0.4 Beleid Maastricht
- 0.5 Team inkoop
- 0.6 Team Bw/Mo SZMH en team financiën Maastricht
- 0.7 Projectgroep Bw/Mo MH
- 0.8 Team financiën Maastricht

Inhoud

HOOFDSTUK 1 INLEIDING.....	3
HOOFDSTUK 2 TE BEHALEN RESULTATEN 2024.....	4
2.1 Nieuw beleidsplan Zicht op thuis en Plan van aanpak dakloosheid.....	4
2.2 (Sturing op) effectieve hulpverlening/ondersteuning.....	5
2.3 Toegang.....	5
2.4 Preventie	6
2.5 Kleinschalige woonruimten.....	7
2.6 Samenwerking.....	8
HOOFDSTUK 3 REGIOBEGROTING 2024.....	9
3.1 UITVOERINGSKOSTEN	9
3.2 TOELICHTING.....	10

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Richting

De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Vaals en Maastricht werken intensief samen op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang (Beschermd Thuis). Dit doen we op basis van het beleidsplan “Zicht op Thuis, Beschermd wonen 2021-2024 (hierna te noemen Plan) en de Centrumregeling “Beschermd Thuis, Maastricht-Heuvelland 2022 e.v.

In het Plan is op hoofdlijnen de nieuwe koers vastgelegd. Deze koers luidt dat inwoners veel meer thuis of in de nabije omgeving kunnen blijven wonen met behulp van begeleiding in plaats van intramuraal in een instelling. Inwoners kunnen daardoor blijven deelnemen aan de samenleving en structuur behouden in hun dagelijks leven in hun eigen vertrouwde omgeving.

De Centrumregeling legt vast hoe de gemeenten van 1 juli 2022 tot en met 31 december 2027 samenwerken op het gebied van beleid, toegang en verwerving met betrekking tot beschermd thuis.

Inrichting

Ook is er een Service Level agreement (hierna SLA) 2022. De SLA is een nadere invulling van de centrumregeling. In de SLA zijn de reguliere taken, rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de deelnemende gemeenten en de centrumgemeente vastgelegd. De SLA heeft een looptijd van 1 juli 2022 tot en met 31 december 2027.

Verrichting

Op operationeel niveau wordt jaarlijks een uitvoeringsplan (hierna UP) opgesteld. Doel van dit UP is onder andere vastlegging van nieuwe initiatieven en concrete acties. Ook de wijze van sturing en monitoring hierop staat in dit UP vermeld. Dit met het oog op kwaliteitsoptimalisatie ten aanzien van de geboden ondersteuning.

Dit UP wordt conform artikel 12, lid 1 ter advisering aan de portefeuillehouders Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland voorgelegd. Na positief advies van de portefeuillehouders wordt dit UP ter vaststelling aan de colleges van de Maastricht-Heuvelland gemeenten voorgelegd.

Uitvoeringsplan 2024

In 2023 is er een uitgebreid uitvoeringsplan opgesteld. Veel van de in gang gezette initiatieven en acties lopen door in 2024. Daarom is besloten voor 2024 een beknopt uitvoeringsplan op te stellen waarin we laten zien welke stappen er in 2023 al zijn gezet en hoe we dit verder vorm geven in 2024.

HOOFDSTUK 2 TE BEHALEN RESULTATEN 2024

2.1 Nieuw beleidsplan Zicht op thuis en Plan van aanpak dakloosheid

Het beleidsplan Zicht op thuis loopt tot 31 december 2024. In 2024 wordt dit beleidsplan daarom herijkt. Dit doen we samen met ketenpartners waarbij we, ook conform landelijke richtlijnen, ervaringsdeskundigen een grote(re) rol willen geven.

Daarnaast ligt er vanuit het Rijk de opdracht om een plan van aanpak dak- en thuisloosheid te maken. Voorstel is om te komen tot één plan voor de doelgroep beschermd thuis. Dit zal uiteraard aansluiten op het huidige plan.

Zicht op thuis 2021-2024

Onze Gemeenten hebben de opdracht om passende huisvesting voor kwetsbare inwoners te organiseren, waarbij “wonen” een plek is met een focus op de kernelementen “zijn, erbij horen, doen en worden”. Om die opdracht daadwerkelijk te kunnen realiseren is kwaliteitsoptimalisatie nodig ten aanzien van de aangeboden voorzieningen (onder andere integraliteit, continuïteit, efficiëntie en betrokkenheid van ervaringsdeskundigen, informele zorg) en ten aanzien van de outcome/effectiviteit.

In het beleidsplan zijn een aantal thema’s benoemd:

- (Sturing op) effectieve hulpverlening/ondersteuning
- Toegang
- Preventie
- Kleinschalige woonruimte
- Samenwerking

Hieronder wordt per thema beschreven welke stappen al gezet zijn en welke resultaten in 2024 bereikt zullen worden.

	2023				2024			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Implementatie inkoop	X	x	x	x				
Formaliseren strategisch partnerschap					x	x	x	x
Implementatie KPI's			x	x	x	x		
Doorontwikkelen dashboard				x	x	x	x	
Wijziging bekostiging vrouwenopvang						x	x	

2.2 (Sturing op) effectieve hulpverlening/ondersteuning

Op 1 januari 2023 zijn de nieuwe contracten beschermd Thuis ingegaan. Afgelopen jaar is dan ook gefocust op het implementeren van deze contracten. De administratie is aangepast op de nieuwe product- en financieringsstructuur. Er is een start gemaakt met het omvormen van de toegang waarbij aanbieders gezamenlijk bepalen wie de beste ondersteuning kan bieden voor de inwoner. De afspraken uit de aanbesteding zijn geconcretiseerd tot werkafspraken. Nu de contracten geïmplementeerd zijn, is het tijd om te sturen op de contracten. Vanaf 2024 worden de contractgesprekken ingericht, waarbij per kwartaal gekeken wordt naar de resultaten van de verschillende aanbieders.

Een belangrijk onderdeel hiervan zijn de KPI's. In 2023 is samen met de aanbieders bepaald wat de belangrijkste KPI's zijn en hoe we deze het beste kunnen meten. In 2024 borduren we hierop voort door samen met de afdeling Business intelligence dit te vertalen naar een dashboard en hier ook streefcijfers aan te hangen.

	Resultaat	Prestatie indicator
1	Effectievere en efficiëntere zorg	In, door en – uitstroom
		Terugval (binnen 9 mnd)
		Klachten(Incidenten en GGD)
		Doelrealisatie
		Wachttijden
2	Meer zelfregie	Clïenttevredenheid
3	Normaliseren	Verhouding licht vs zwaar
	(activeren)	Dagbesteding/daginvulling ic bw indicatie
4	Meer Integrale samenwerking	Ketenpartnertevredenheid

Gedurende Q3 2023 tot en met Q3 2024 wordt de monitor, in samenspraak met de strategische partners, doorontwikkeld en vindt onderzoek plaats naar welke andere gegevens relevant zijn om een breder beeld te krijgen van dakloosheid en beschermd wonen in de regio. Hierbij kun je denken aan inzicht in cijfers op gemeentenniveau. Naast de afstemming tussen de betrokken gemeenten is dit ook onderdeel van gesprek in het kader van het strategisch partnerschap

Wijzigen bekostigingsvorm vrouwenopvang

In Q2 en Q3 2024 worden de voorbereidingen getroffen voor het wijzigen van de bekostigingsvorm voor vrouwenopvang van subsidie naar inkoop. Het nieuwe contract zal per 01-01-2025 ingaan.

2.3 Toegang

	2023				2024			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Reorganisatie toegang MOBW		x	x	x			x	x

De toegang voor beschermd thuis is voor alle gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland belegd bij de gemeente Maastricht. De gemeente is als opdrachtgever verantwoordelijk voor het “WAT” en bepaalt de toegang tot en de te realiseren doelen. De aanbieder is als opdrachtnemer/hulpverlener verantwoordelijk voor het “HOE”. De toegang voert strakke procesregie, met actieve sturing op lichtere vormen van beschermd thuis. De hulpverlener heeft de zorgregie en bepaalt hoe de beoogde resultaten kunnen worden bereikt.

In 2023 is samen met de strategische partners bekeken op welke wijze de toegang voor de inwoners kan worden vereenvoudigd. Daarbij vormt het sturen op lichtere vormen van beschermd thuis nog steeds een belangrijk uitgangspunt.

Waar voorheen de consulent Wmo na uitvoering van het onderzoek bepaalde bij welke aanbieder de inwoner het beste ondersteuning kon ontvangen, ligt dit nu bij de aanbieders. Sinds 1 juni is er een verdeeltafel opgericht waarin alle aanbieders beschermd thuis vertegenwoordigd zijn. Zij kijken zowel voor beschermd wonen als maatschappelijke opvang waar een inwoner het beste terecht kan. We zien dat hierdoor de samenwerking tussen de verschillende partijen sterk verbeterd is en dat we gezamenlijk meer zicht krijgen op de hiaten in de ondersteuning.

In 2024 wordt deze werkwijze geborgd en verder door ontwikkeld, waarbij er steeds meer verantwoordelijkheid bij de aanbieder komt te liggen. De consulent blijft uiteraard wel een regierol houden en bepaalt of iemand beschermd wonen of maatschappelijke opvang nodig heeft.

2.4 Preventie

	2023				2024			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Preventieve aanpak doorontwikkelen				x	x	x	x	
Aanpak verwarde personen en nazorg ex-gedetineerden	x	x	x	x	x	x		

In samenhang brengen preventieve activiteiten

De Maastricht-Heuvellandgemeenten zetten in op vroegtijdige interventies, waardoor dakloosheid en de daarbij zware voorzieningen voorkomen kunnen worden. In 2023 zijn de al bestaande voorzieningen/projecten voortgezet, denk hierbij aan vroegtijdige signalering van schulden ter voorkoming van uithuiszettingen en maatjesprojecten.

In 2024 wordt een samenhangende preventieaanpak ontwikkeld, als onderdeel van het plan van aanpak dakloosheid. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de leidraad van de preventiealliantie. De al bestaande projecten zullen hier onderdeel van zijn. Start van het plan van aanpak is de preventiescanner, waarbij in beeld wordt gebracht op welke onderdelen onze preventieaanpak al op orde is en waar nog verbeterpunten mogelijk zijn.

De aanpak nazorg ex-gedetineerden is ontwikkeld en geïmplementeerd. Met deze werkwijze zorgen we ervoor dat tijdig bekend is dat een gedetineerden zal worden vrijgelaten waardoor eventuele ondersteuning vanuit de Wmo hier naadloos op kan aansluiten.

De aanpak verwarde personen zal in 2024 worden opgeleverd als onderdeel van het herijkte plan Zicht op thuis.

2.5 Kleinschalige woonruimten

	2023				2024			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Realiseren omvorming DNO	x	x	x	x	x	x	x	x
Realiseren kleinschalige huisvesting en doorstroomwoningen	x	x	x	x	x	x	x	x
Spreadingsplan huisvesting	x	x	X					
Implementatie protocol indiening initiatieven BT	x			x				

In het Beleidsplan is het transformeren van de bestaande opvangplekken (maatschappelijke opvang, crisisopvang) en de huidige intramurale woonvormen beschreven als belangrijke opgave voor de komende jaren. De focus ligt daarbij in eerste instantie op het realiseren van (tijdelijke), kleinschalige huisvesting en doorstroomwoningen en de omvorming van de huidige dag en nachtopvang (DNO).

Realiseren ombouw DNO

In 2023 zijn de concrete voorbereidingen voor de ombouw van de DNO met social hostel gestart. Er is een beoogde locatie en op basis hiervan is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek worden in Q1 2024 voorgelegd aan het college en de raad van gemeente Maastricht. Bij een positief besluit om de DNO op die locatie te ontwikkelen wordt de realisatiefase gestart. Gestreefd wordt naar oplevering van de nieuwe DNO in 2026.

Realiseren van (tijdelijke), kleinschalige huisvesting en doorstroomwoningen.

De doordecentralisatie beschermd thuis vraagt om zorg en huisvesting dicht bij de kwetsbare inwoners Dit vraagt om meer spreiding van de huisvesting. Een aantal projecten zijn reeds (de voorbereidingen) in 2022 van start gegaan zoals: Skaeve Huse¹, Skills in de stad² en de Sorbonnelaan. De Sorbonnelaan is afgerond. Binnen het project Skills zijn al een aantal jongeren gestart op zogenoemde satellietplekken. Dit zijn plekken in de stad waar jongeren vanuit het project Skills begeleiding ontvangen. In eind 2024 wordt de eigen locatie van Skills geopend en kunnen jongeren

¹ prikkelarme woningen/units voor inwoners die onaangepast gedrag vertonen en die niet in staat zijn om in een reguliere woonomgeving te wonen

² een project waarbij Jongeren en jongvolwassenen die uitgevallen zijn of dreigen uit te vallen een plek onder 1 dak wordt geboden waar ze kunnen wonen, onderwijs kunnen volgen, kunnen werken en begeleiding krijgen.

daar beschermd wonen. Het project Skaeve Huse zit in de laatste fase. Oplevering vindt plaats in Q1 2024. Na deze oplevering zal door middel van projectgroepen de implementatie en doorontwikkeling van deze projecten gemonitord en bijgestuurd worden.

Spreadingsplan huisvesting

In 2023 is een conferentie georganiseerd met aanbieders en gemeenten omtrent het huisvestingsplan beschermd Thuis. Op basis van de doelstellingen in het plan Zicht op thuis en de huidige locaties van de aanbieders zijn de uitdagingen en wensen voor de toekomst gesproken. Op basis daarvan zijn er twee acties uitgezet die in 2024 worden uitgevoerd:

- Het matchen van vraag en aanbod op het gebied van huisvesting tussen aanbieders onderling en aanbieders en gemeente.
- Aanbieders gaan intensiever samenwerken waardoor o.a. 24/7 bereikbaarheid beter georganiseerd kan worden voor kleinschalige locaties.

Implementeren protocol nieuwe initiatieven

Voor nieuwe initiatieven is een protocol opgesteld. Dit protocol is 1 januari 2023 in werking getreden en gedurende het jaar zijn verschillende adviezen afgegeven. Daarnaast is eind 2023 een verbetering in het protocol doorgevoerd ten aanzien van het proces.

2.6 Samenwerking

	2023				2024			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Opstellen financieel ingroei-afbouw model				x			x	x
Implementatie klankbordgroepen		x				x		

Financieel ingroei-afbouwmodel (inclusief woonplaatsbeginsel)

De verwachting was dat vanaf 1 januari 2024 alle gemeenten financieel verantwoordelijk zouden worden voor beschermd thuis conform ingroei - en afbouwsystematiek. Dit is inmiddels echter uitgesteld tot 01-01-2025 en in verband met de formatie van het nieuwe kabinet is verder uitstel waarschijnlijk. Om hierop te anticiperen is eind 2023 een collegebesluit genomen door alle gemeenten in Maastricht-Heuvelland over inzet en uitkering van de reserve beschermd thuis tot aan de ingang van de doordecentralisatie.

In 2024 wordt afhankelijk van de daadwerkelijke ingangsdatum een verdere vertaling gemaakt van de huidige financiële afspraken.

Deelname klankbordgroepen

In de projectorganisatie zijn 2 klankbordgroepen (aanbieders en gebruikers) opgenomen. Met de aanbieders in zowel tijdens de reguliere implementatiegesprekken strategisch partnerschap afgestemd als tijdens de conferentie met betrekking tot huisvesting. De klankbordgroep met gebruiker heeft nog niet plaatsgevonden. Afgesproken is dit op basis van concrete vraagstukken te doen. De eerste klankbordgroep zal in 2024 plaatsvinden om input op te halen voor het de herijking van het beleidsplan Zicht op thuis.

HOOFDSTUK 3 REGIOBEGROTING 2024

3.1 UITVOERINGSKOSTEN³

	Kosten	Inkomsten	
Centrumregeling BT	Uitgaven	Inkomsten	Resultaat
Zorgkosten beschermd wonen* BW, dagbesteding, pgb, skills, maatwerk	€ 10.677.144,69	€ 11.824.553- (Norm van 95% " beschermd wonen" Maastricht-Heuvelland)	
Personele kosten* Beleid, toegang, contractmanagement, ICT, projectmanagement.	€ 671.325,87		
Eigen bijdragen BW/ZIN		€ 240.000,-	
Subtotaal BW	€ 11.348.470,56	€ 12.064.553,-	€ 716.082,44
Zorgkosten maatschappelijk opvang* MO, Relim, Skaeve huse, verwarde personen	€ 4.431.624,20	€ 3.625.899,60 (Norm van 100% "maatschappelijke opvang Maastricht-Heuvelland)	
Investeringskosten	€ 34.912,50 (Skaeve huse) PM (Doorontwikkeling/ombouw Dag- en nachtopvang en social hostel		
Personele kosten* Beleid, toegang, inkoop, ICT, projectmanagement.	€ 272.150,98		
Subtotaal MO	€ 4.738.687,68	€ 3.625.899,60	€ -1.112.798,08
Plan van aanpak dak- en thuisloosheid	Circa € 500.000,-	Circa € 500.000	

³ bedragen zijn incl. BTW.

Subtotaal Pva Dak- en Thuisloosheid	€ 500.000,-	€ 500.000,-	€0,000
Totaal Centrumregeling	€ 16.587.158,24	€ 16.153.788,-	€ - 396.715,63

Reserve beschermd thuis (stand van zaken 10-01-2024)	
Resultaat BW 2023	€ - 166.000,-
Resultaat MO 2023	€ 1.420.350,-
Overschot middelen PvA dakloosheid	€ 513.000,-
Totaal Reserve Beschermd Thuis	€ 1.767.350,-

3.2 TOELICHTING

3.2.1. Subtotaal MO/BW

De Rijksoverheid heeft in de septembercirculaire gemeentefonds 2023 de bedragen beschermd wonen en maatschappelijke opvang per regio voor 2024 bekend gemaakt. Conform de centrumregeling: "Beschermd Thuis, Maastricht-Heuvelland, 2022 e.v." is voor beschermd wonen 95% van het totale bedrag opgenomen dat beschikbaar is voor de gemeenten Maastricht-Heuvelland. Voor maatschappelijke opvang is uitgegaan van 100% van het totale bedrag.

Het grootste deel van de middelen voor Zicht op thuis wordt ingezet voor de inkoop van de zorg. Dat betekent dat deze middelen direct terecht komen bij de inwoners die deze zorg nodig hebben. De tarieven voor de ondersteuning zijn voor de inkoop herberekend door een onafhankelijk bureau en worden elk jaar via de afgesproken systematiek geïndexeerd.

3.2.2 Plan van aanpak Dak en Thuisloosheid.

Het kabinet zet met het nationaal actieplan dakloosheid in op het voorkomen van dakloosheid, om- en afbouw van de maatschappelijke opvang en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze jongeren en volwassenen. Het kabinet stelt daarvoor structureel € 55 miljoen beschikbaar. Duidelijkheid over de hoogte van de extra middelen voor gemeenten komt bij de mei- of september circulaire 2024. Vooralsnog wijst alles erop dat de gereserveerde middelen ook beschikbaar komen en blijven. Op basis van vorig jaar zou dat circa €500.000 zijn voor de regio Maastricht-Heuvelland. Bij het herijken van het plan zicht op thuis en de aanpak dakloosheid zullen we dit dan ook als uitgangspunt nemen.

3.2.3 Totaal centrumregeling

Met de verwachte kosten en inkomsten in deze begroting komen we voor 2024 uit op een geschat tekort van € 396.715,63. De overschotten van vorig jaar waren grotendeels incidenteel. Dit jaar hebben we ten opzichte van vorig jaar te maken met een stijging van kosten door zowel indexering als volumegroei. Daartegenover staat dat het rijk sinds dit jaar is gestopt met de verhoging van het budget beschermd thuis omdat zij verwachtten dat n.a.v. de instroom in de WLZ geen volumegroei zal plaatsvinden. We hebben dus hogere kosten, maar de inkomsten zijn niet meegestegen. Het tekort kunnen we dit jaar dekken uit de reserve.

3.2.4 Bestemmingsreserve

Zoals afgesproken in de Centrumregeling wordt een eventueel overschot in een bestemmingsreserve gestort. Besteding van deze reserve wordt zowel ambtelijk als bestuurlijk afgestemd in regioverband.

Voor 2023 wordt een overschot verwacht van circa 1,7 miljoen.

Het exacte bedrag zal pas bekend worden bij de jaarrekening (april 2024). Dit bedrag wordt in de reserve beschermd thuis gestort. In alle colleges van Maastricht-Heuvelland is afgesproken te streven naar inzet van dit bedrag in 2024. Hiervoor zijn een aantal bestedingsdoelen mogelijk zoals:

- Bijdrage nieuwe dag en nachtopvang
- Investeren in preventieaanpak
- Inzet vanuit Plan van aanpak dak- en thuisloosheid
- Expertise bevordering intern en extern
- Tegengaan stigmatisering

Concrete voorstellen voor inzet van deze reserve worden voorgelegd aan het portefeuillehoudersoverleg Maastricht – Heuvelland⁴.

⁴ Er zal bij de inzet van de reserve t.b.v. deze voorstellen rekening gehouden worden met eventuele kosten voortkomend uit btw-heffingen.